



**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 28 січня 2026 р.

Львів

№ 63/8-рп/к

Справа № 63/9-02-07-2026

*Про початок розгляду справи
про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Відділу досліджень та розслідувань в Рівненській області від 20.01.2026 № 63-03/21-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

Західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), з метою виконання завдань, визначених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», здійснено державний контроль за дотриманням комунальним підприємством «Дубноводоканал» (далі – КП «Дубноводоканал», Підприємство) вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів та встановленні плати за абонентське обслуговування для послуг з управління побутовими відходами.

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Відділенням на юридичну адресу КП «Дубноводоканал» надіслано вимоги про надання інформації, а саме:
- від 01.07.2025 № 63-092/5604е, відповідь на яку отримано листом від 09.07.2025 № 293/01-08 (вх. від 11.07.2025 № 63-01/2927);
 - від 08.08.2025 № 63-02/6570е, відповідь на яку отримано листом від 21.08.2025 № 351/01-08 (вх. від 21.08.2025 № 63-01/3584);
 - від 01.09.2025 № 63-02/7194е, відповідь на яку отримано листом від 10.09.2025 № 371/01-08 (вх. від 15.09.2025 № 63-01/3916).

2. ВІДПОВІДАЧ

- (2) Комунальне підприємство «Дубноводоканал» Дубенської міської ради Рівненської області, *(інформація, доступ до якої обмежено)*, згідно з відомостями, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, зареєстроване 25.06.2001 року, номер запису: 16051200000000386; є юридичною особою за організаційно-правовою формою комунальне підприємство. Основний вид економічної діяльності юридичної особи - *(інформація, доступ до якої обмежено)*, інші види економічної діяльності юридичної особи - *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (3) Місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (4) Підприємство надає послугу з управління побутовими відходами в територіальних межах м. Дубно Рівненської області.
- (5) Відповідно до статуту Підприємства, затвердженого рішенням Дубенської міської ради від 20 грудня 2013 року № 2649 (зі змінами), засновником (Власником) КП «Дубноводоканал» є Дубенська міська рада Рівненської області. У виробничо-господарській і фінансовій діяльності Підприємство підпорядковується Дубенській міській раді та її виконавчому комітету.
- (6) У розумінні абзацу шістнадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Дубноводоканал» є суб'єктом господарювання.

3. ВИЗНАЧЕННЯ СТАНОВИЩА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА РИНКУ

- (7) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням особливостей, визначених пунктом 2.2. цієї Методики, Відділенням здійснено дослідження становища КП «Дубноводоканал» на ринку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів.
- (8) Згідно з пунктом 2.2. Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наданої інформації на ринку тощо.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (9) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (10) У відповідності до пункту 3.3 Методики, визначення складу суб'єкта господарювання, що випускає, постачає, придбаває (споживає, використовує) конкретний товар

(продукцію, роботи, послуги), здійснюється шляхом установлення переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншу господарську діяльність, у тому числі контроль над іншою юридичною особою, які пов'язані відносинами, що забезпечують контроль господарської діяльності суб'єкта господарювання іншим (іншими) суб'єктами господарювання.

- (11) КП «Дубноводоканал» є суб'єктом господарювання згідно із Законом України «Про захист економічної конкуренції».
- (12) Об'єктом аналізу є КП «Дубноводоканал» – суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність на ринку надання послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів.
- (13) Згідно зі статутом КП «Дубноводоканал», який затверджений рішенням Дубенської міської ради від 20.12.2013 № 2649 (зі змінами) (далі – Статут), основними видами діяльності підприємства є *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (14) Підприємство є юридичною особою, користується закріпленим за ним майном на праві господарського відання, має право від свого імені укладати договори, набувати майнові і немайнові права, обов'язки, бути позивачем та відповідачем у судах, займатися діяльністю, яка відповідає напрямкам, передбаченим Статутом.
- (15) Згідно зі Статутом КП «Дубноводоканал» є підприємством комунальної форми власності, діє у формі унітарного підприємства у виді комунального унітарного підприємства (за ознакою мети діяльності). Підприємство у своїй діяльності підпорядковане, підзвітне та підконтрольне Засновнику (власнику), його виконавчому комітету та міському голові, в межах визначених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та цим Статутом.
- (16) Управління Підприємством здійснюється відповідно до Статуту на основі поєднання прав Засновника (власника) щодо господарського використання майна та самоврядування трудового колективу Підприємства. Підприємство самостійно визначає структуру управління, встановлює чисельність працівників і формує штатний розпис. Замовник (власник) здійснює свої права щодо управління Підприємством безпосередньо через уповноважені ним органи відповідно до чинного законодавства України та Статуту.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (17) Об'єктом аналізу є послуга з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (18) Відповідно до пункту 4.1 Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (19) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Дубноводоканал», є послуга з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів.
- (20) У відповідності до пункту 4.2 Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (21) Послуга з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів не є взаємозамінною з будь-якими іншими послугами.

а) Споживчі характеристики

- (22) Відповідно до підпункту 4.2.1 пункту 4.2. Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (23) Відповідно до пунктів 26, 28, 36 частини першої статті 1 Закону України «Про управління відходами» побутові відходи – змішані та/або роздільно зібрані відходи від домогосподарств, включаючи відходи паперу, картону, скла, пластику, деревини, текстилю, металу, упаковки, біовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, небезпечні відходи у складі побутових, великогабаритні та ремонтні відходи, а також змішані та/або роздільно зібрані відходи з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств. Побутові відходи не включають відходи промисловості, сільського і лісового господарства, рибальства та аквакультури, резервуарів для септиків, каналізаційних мереж та відходи їх оброблення, включаючи осад стічних вод, транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився, відходи будівництва та знесення, вуличний змет, медичні відходи; послуга з управління побутовими відходами – операції із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів, а також діяльність, пов'язана з організацією роботи системи управління побутовими відходами, що здійснюється виконавцем послуги з управління побутовими відходами.
- (24) Згідно з пунктом 5 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» житлово-комунальні послуги - це результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.
- (25) Виходячи з положень статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», послуга з управління побутовими відходами віднесена до комунальних послуг.
- (26) Відповідно до частини першої статті 33 Закону України «Про управління відходами»

послуга з управління побутовими відходами є комунальною послугою і надається відповідно до законодавства про житлово-комунальні послуги та правил, встановлених Кабінетом Міністрів України, з урахуванням регіональних та місцевих планів управління відходами та правил благоустрою населеного пункту.

- (27) Відповідно до частини другої статті 33 цього ж Закону до складу послуги з управління побутовими відходами входять операції із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.
- (28) Механізм надання суб'єктами господарювання у сфері управління відходами незалежно від форми власності послуги з управління побутовими відходами у містах, селищах і селах визначено Правилами надання послуги з управління побутовими відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 № 835 «Про затвердження Правил надання послуги з управління побутовими відходами та типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами» (далі – Правила № 835).
- (29) Згідно з пунктом 3 Правил № 835 до складу послуги з управління побутовими відходами входять операції із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів, а також діяльність, пов'язана з організацією роботи системи управління побутовими відходами, що провадиться виконавцем послуги.
- (30) Основною споживчою властивістю послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів є наявність у суб'єктів господарювання транспортних засобів спеціального призначення.

б) Умови споживання

- (31) Умови споживання послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів визначені Законами України «Про житлово-комунальні послуги», «Про управління відходами», постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 № 835 «Про затвердження Правил надання послуги з управління побутовими відходами та типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами».
- (32) Вказаними нормативно-правовими актами передбачено надання послуги з управління побутовими відходами, зокрема, в частині збирання та перевезення побутових відходів виключно на договірних засадах.
- (33) Відповідно до пункту 2 Правил № 835, виконавець послуги – суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку, або адміністратор послуги.
- (34) Відповідно до пункту 6 Правил № 835, суб'єкти господарювання, які здійснюють операції зі збирання та перевезення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України порядку згідно з частиною третьою статті 33 Закону України «Про управління відходами».
- (35) Згідно з пунктом 11 Правил, збирання та перевезення побутових відходів здійснюється

транспортними засобами спеціального призначення.

- (36) Відповідно до частини сьомої статті 33 Закону України «Про управління відходами» виконавець послуги з управління побутовими відходами укладає договори із споживачами послуги.
- (37) Пунктом 25 Правил № 835 визначено, що співвласники багатоквартирного будинку (об'єднання співвласників багатоквартирного будинку) самостійно обирають один із договорів про надання послуги з управління побутовими відходами, визначених абзацом третім підпункту 1 або абзацом третім підпункту 2 пункту 24 цих Правил, а у разі неприйняття ними рішення та неукладення з виконавцем послуги відповідного договору укладають індивідуальний договір про надання послуги з управління побутовими відходами, що є публічним договором приєднання.
- (38) Таким чином, умовами споживання послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів є укладання договорів між виконавцем та споживачем цієї послуги.

в) Умови реалізації

- (39) Відповідно до частини третьої статті 33 Закону України «Про управління відходами» суб'єкти господарювання, які здійснюють збирання та перевезення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.
- (40) Виконавчий орган місцевої ради на конкурсних засадах може визначити декількох суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність із збирання та перевезення побутових відходів, на території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні).
- (41) Відповідно до пункту 6 Правил № 835 суб'єкти господарювання, які здійснюють операції із збирання та перевезення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України порядку згідно з частиною третьою статті 33 Закону України «Про управління відходами». Виконавчий орган місцевої ради на конкурсних засадах може визначити декількох суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність із збирання та перевезення побутових відходів, на території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні).
- (42) Рішенням виконавчого комітету Дубенської міської ради від 27.03.2025 № 87 «Про визначення суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території м. Дубно» (далі – Рішення № 87) КП «Дубноводоканал» визначено переможцем конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території м. Дубно строком на 12 місяців (враховуючи, що КП «Дубноводоканал» було єдиним учасником конкурсу).
- (43) На виконання Рішення № 87 між Дубенською міською радою та КП «Дубноводоканал» 01.04.2025 укладено договір № 1 між організатором конкурсу та суб'єктом господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів строком на 1 рік.

- (44) До березня 2025 року КП «Дубноводоканал» надавало послуги з управління відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів на підставі укладеного 31.01.2024 (строком на 1 рік) між Дубенською міською радою та КП «Дубноводоканал» договору № 1 на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів згідно з рішенням виконавчого комітету Дубенської міської ради від 18.01.2024 № 8 «Про визначення суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території м. Дубно» (далі – Рішення № 8), яким КП «Дубноводоканал», як переможця конкурсу, було визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території м. Дубно, строком на 12 місяців (враховуючи, що КП «Дубноводоканал» було єдиним учасником конкурсу).

з) Ціна

- (45) Відповідно до пункту 2 частини третьої статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування належать встановлення цін/тарифів на комунальні послуги відповідно до закону.
- (46) Згідно зі статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження, зокрема, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, послуги з постачання гарячої води, які встановлюються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), транспортні та інші послуги.
- (47) Механізм формування тарифів на послуги з збирання та перевезення побутових відходів визначено Порядком формування середньозваженого тарифу на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2023 № 1031 (далі –Порядок).
- (48) Порядок формування середньозваженого тарифу на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів, визначає механізм формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами (далі - послуги).
- (49) До послуги з управління побутовими відходами належать операції поводження з побутовими відходами (збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення), що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування.
- (50) Відповідно до пункту 9 Порядку, формування тарифів на операції суб'єктом господарювання здійснюється відповідно до річних планів здійснення операцій і економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних і галузевих нормативів (норм) витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків, зборів, платежів та цін у планованому періоді, встановлених на підставі індексів зміни цін виробників промислової продукції.

- (51) Пунктом 10 Порядку передбачено, що річний план розробляється окремо за кожною операцією на підставі фактичного та прогнозованого обсягів здійснення операцій з урахуванням техніко-економічних факторів.
- (52) Відповідно до рішення виконавчого комітету Дубенської міської ради від 18.01.2024 № 9 «Про встановлення тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів для КП «Дубноводоканал» Дубенської міської ради» встановлено тарифи на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів для КП «Дубноводоканал» у розмірі: 1 група (населення) – 232,0 грн/м³; 2 група (бюджетні установи) – 232,0 грн/м³; 3 група (інші споживачі) – 383,0 грн/м³. Вказані тарифи наразі є чинними.
- (53) Отже, кінцеві споживачі не мають можливості впливу на ціну вказаних вище послуг, у тому числі під час врегулювання договірних відносин, оскільки тарифи на такі послуги встановлює орган місцевого самоврядування, зокрема, виконавчий комітет Дубенської міської ради.
- (54) Таким чином, послуга з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів надається КП «Дубноводоканал» на платній основі, а отже, є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Дубноводоканал».

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (55) Відповідно до пункту 36 частини першої статті 1 Закону України «Про управління відходами» суб'єкт господарювання у сфері управління відходами - юридична особа або фізична особа-підприємець, що здійснює збирання, купівлю, зберігання, перевезення, відновлення та/або видалення відходів відповідно до законодавства.
- (56) Відповідно до частини п'ятої статті 33 Закону України «Про управління відходами» виконавцем послуги з управління побутовими відходами є суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку, або адміністратор послуги з управління побутовими відходами.
- (57) Згідно з абзацом другим пункту 2 Правил № 835 виконавець послуги - суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку, або адміністратор послуги.
- (58) Дубенська міська рада рішенням від 14.06.2024 № 3705 визнала КП «Дубноводоканал» адміністратором послуги з управління побутовими відходами для Дубенської територіальної громади.
- (59) Отже, КП «Дубноводоканал» є виконавцем послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів.
- (60) Відповідно до абзацу п'ятого пункту 2 Правил № 835 споживач - індивідуальний споживач (фізична або юридична особа, яка є співвласником багатоквартирного будинку, власником будівлі (зокрема власником індивідуального садибного житлового будинку) або колективний споживач (юридична особа, що об'єднує споживачів у будівлі та в їх інтересах укладає договір про надання послуги з управління побутовими

відходами).

- (61) Споживачами послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримати цю послугу від КП «Дубноводоканал».

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (62) Відповідно до пункту 1.3. Методики товар – це будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).
- (63) Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
- (64) Враховуючи, що надання послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів здійснюється на платній основі, ця послуга є товаром.
- (65) Відповідно до пунктів 5.1-5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (66) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (67) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (68) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (69) Послуга з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів за споживчими властивостями, умовами користування, технічними характеристиками, тощо не має товарів – замінників.
- (70) Споживачі не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні

послуги, у зв'язку з тим, що послугу з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів надає конкретний суб'єкт господарювання, якого за результатами проведеного органом місцевого самоврядування (зокрема, виконавчим комітетом Дубенської міської ради) конкурсу визнано переможцем, тобто споживачі можуть скористатися послугою лише КП «Дубноводоканал».

- (71) Оскільки послуга з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів є послугою, яка не має замінників, відтак у споживачів цієї послуги відсутня альтернатива.
- (72) За таких обставин товарними межами ринку є послуга з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (73) Відповідно до пункту 1.3. Методики територіальні (географічні) межі ринку - територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (74) Згідно з пунктом 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установа мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (75) Відповідно до абзацу четвертого пункту 4 Порядку проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2023 № 918 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів», об'єкт конкурсу - визначена організатором конкурсу територія певного розміру та меж, на якій планується здійснення операцій із збирання відповідного виду побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні, відходи зелених насаджень) за джерелами їх утворення (домогосподарства та інші джерела, якщо їх відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств) та перевезення з відповідної території на об'єкти оброблення побутових відходів відповідно до правил благоустрою населеного пункту, регіональних та місцевих планів управління відходами.
- (76) Отже, особливістю послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів є отримання цієї послуги безпосередньо у суб'єкта господарювання, який провадить цю діяльність на території, визначеній в рішенні органу місцевого самоврядування.
- (77) Згідно з Рішеннями № 8 та № 87 КП «Дубноводоканал» визначено переможцем конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території м. Дубно.
- (78) У листі від 09.07.2025 № 293/01-08 (вх. від 11.07.2025 № 63-01/2927) КП «Дубноводоканал» зазначило, що воно надає послугу з управління побутовими

відходами на території м. Дубно. Інші суб'єкти господарювання не надають і не надавали послугу із збирання та перевезення побутових відходів.

- (79) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів є територія м. Дубно Дубенського району Рівненської області.

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (80) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару з сталою структурою.
- (81) Ринок, на якому протягом певного часу діє один і той самий склад продавців та покупців, може розглядатись, як ринок товару із сталою структурою. Зазначене свідчить про те, що структура товарно-грошових відносин на ринку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів є сталою протягом календарного року.
- (82) Згідно з умовами укладених КП «Дубноводоканал» індивідуальних договорів на послугу з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів, розрахунки за послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів, що споживаються, проводяться виключно в грошовій формі відповідно до встановлених тарифів.
- (83) Відповідно до наказу директора КП «Дубноводоканал» від 14.06.2024 № 66 «Про впровадження плати за абонентське обслуговування на послуги з управління побутовими відходами» для споживачів послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів з 14 червня 2024 року встановлено плату за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента на місяць, що надаються на підставі договорів з індивідуальним споживачем про надання послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів.
- (84) З врахуванням зазначеного вище, часовими межами ринку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів визначено період з 14 червня 2024 року (14.06.2024 дата встановлення плати за абонентське обслуговування) по 28 січня 2026 року (дата прийняття розпорядження), протягом якого залишалась незмінна структура ринку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів, співвідношення та пропозиції на ньому.

3.6. Визначення потенційних конкурентів

- (85) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку;

нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

- (86) Зважаючи на специфіку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів та її технологічну особливість, надання зазначеної послуги можливе лише при наявності транспортних засобів спеціального призначення, відповідного обладнання для організації надання цих послуг.
- (87) Згідно з пунктом 7 частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавцями комунальних послуг, зокрема, послуги з управління побутовими відходами, є адміністратор послуги з управління побутовими відходами, а у разі його відсутності - визначений у встановленому законодавством порядку суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів.
- (88) Внаслідок специфічних особливостей ринку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів, а саме визначення на конкурсних засадах суб'єкта господарювання для надання вказаної послуги на певний період часу (строк дії договору між виконавцем послуги та органом місцевого самоврядування), відповідно, конкуренція у вказаний період – відсутня.
- (89) Враховуючи те, що за період з 14.06.2024 року по 28 січня 2026 року КП «Дубноводоканал» було єдиним суб'єктом господарювання, що здійснювало діяльність на ринку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів в межах території м. Дубно Дубенського району Рівненської області, відповідно, вказаний ринок має ознаки монополізованого, конкуренція на ньому – відсутня. Отже, суб'єкти господарювання, які могли б бути потенційними конкурентами для КП «Дубноводоканал», відсутні.

3.7. *Визначення бар'єрів вступу на ринок*

- (90) Згідно з пунктом 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (91) Ринок послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів характеризується наявністю адміністративних бар'єрів, зокрема, виборювання права на здійснення діяльності з надання вказаної послуги на конкурсних засадах, економічних бар'єрів, зокрема, необхідністю наявності у суб'єктів господарювання у власності чи користуванні відповідного обладнання, спеціальних транспортних засобів для організації надання послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів (сміттєвози, контейнери для збору твердих побутових відходів тощо). Тобто, підприємству необхідно мати відповідну матеріально-технічну базу для надання вказаної послуги.
- (92) Так, вхід на ринок нових суб'єктів господарювання можливий лише на виконання відповідного рішення органу місцевого самоврядування, прийнятого за результатами проведеного конкурсу щодо визначення виконавця послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів на певній території.

- (93) При цьому, вхід нового суб'єкта господарювання на ринок можливий лише за умови виходу з ринку діючого суб'єкта.
- (94) Встановлено, що в період з 14.06.2024 року по 28 січня 2026 року послугу з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів в м. Дубно надавало лише КП «Дубноводоканал», відповідно, підприємство не зазнавало конкуренції на цьому ринку.
- (95) Отже, враховуючи, що КП «Дубноводоканал» є єдиним підприємством, яке надає вказану вище послугу в м. Дубно Дубенського району Рівненської області, у споживачів та замовників послуги альтернатива в її отриманні відсутня.

3.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (96) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо: на цьому ринку в нього немає жодного конкурента; не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (97) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема, обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання або ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).
- (98) Виходячи з пункту 10.3 Методики, здатність КП «Дубноводоканал», яке є єдиним надавачем послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів на території м. Дубно Дубенського району Рівненської області, диктувати свої умови при продажу товару є ознакою його ринкової влади.
- (99) Враховуючи зазначене вище, на ринку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів КП «Дубноводоканал» в період з 14.06.2024 року по 28 січня 2026 року в територіальних (географічних) межах м. Дубно Дубенського району Рівненської області має ознаки монопольного (домінуючого) становища із часткою 100%, оскільки не мало жодного конкурента на цьому ринку.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (100) Правові засади діяльності суб'єктів господарювання на ринку послуг з збирання та перевезення побутових відходів регулюються Законом України «Про управління відходами», Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (зі змінами), Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (зі змінами), правилами надання послуги з управління побутовими відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 № 835 «Про затвердження Правил надання послуг з управління побутовими відходами та типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами (зі змінами)» (далі – Правила № 835, Постанова КМУ № 835), а також відповідно до низки підзаконних нормативних актів, зокрема, «Порядку проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від

25.08.2023 № 918, постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 808 «Про встановлення граничного розміру плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальних послуг, що надаються споживачам за індивідуальними договорами про надання комунальних послуг або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг» (далі – Постанова № 808).

- (101) Пунктом 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що послуга з управління побутовими відходами відноситься до комунальних послуг.
- (102) Абзацом дев'ятим частини п'ятої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що плата виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальної послуги, що є публічним договором, складається з:
- *плати за послугу*, що розраховується виходячи з розміру затверджених цін/тарифів на відповідну комунальну послугу та обсягу спожитих комунальних послуг, визначеного відповідно до законодавства;
 - *плати за абонентське обслуговування*, яка не може перевищувати граничний розмір, визначений Кабінетом Міністрів України.
- (103) Відповідно до пункту 11 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», ***плата за абонентське обслуговування – платіж, який споживач сплачує виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальних послуг (далі - індивідуальний договір) або за індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг (далі – індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем) (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і з постачання та розподілу електричної енергії), що включає витрати виконавця, пов'язані з укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), крім випадків, визначених цим Законом, а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води)».***
- (104) Підпунктом 2 пункту 2 Постанови № 808 визначено, що *плата за абонентське обслуговування* (з урахуванням податку на додану вартість), ***визначена відповідно до планованих витрат виконавця*** (витрат, пов'язаних з укладенням договору про надання комунальної послуги, із здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води), не повинна перевищувати граничного розміру платим за абонентське обслуговування, визначеного відповідно до цієї постанови.

- (105) Абзацом десятим пункту 1 Постанови № 808, визначено, що під *абонентом* слід розуміти споживача відповідної комунальної послуги (самостійні об'єкти нерухомого майна якого розташовані за однією поштовою адресою), з якими виконавець уклав індивідуальний договір про надання комунальних послуг або індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг.
- (106) Правилами № 835 врегульовано механізм надання суб'єктами господарювання у сфері управління відходами незалежно від форми власності послуги з управління побутовими відходами у містах, селищах і селах (пункт 1 Правил № 835).
- (107) Пунктом 24 Правил № 835 встановлено, що послуги надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами відповідно до статей 13 і 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (108) Зокрема, Постановою КМУ № 835 затверджені типові договори про надання послуги з управління побутовими відходами, серед яких передбачені типові договори:
- 1) за моделями організації договірних відносин:
 - індивідуальний договір (публічний договір приєднання) - укладається з індивідуальним споживачем відповідно до типового індивідуального договору про надання послуги з управління побутовими відходами;
 - колективний договір - укладається від імені всіх співвласників багатоквартирного будинку управителем або іншою уповноваженою співвласниками особою за рішенням співвласників відповідно до типового колективного договору про надання послуги з управління побутовими відходами;
 - 2) за категоріями споживачів:
 - договір з індивідуальним споживачем - укладається із співвласником багатоквартирного будинку, власником будівлі (зокрема власником індивідуального садибного житлового будинку) або за згодою власника іншою особою, яка користується будівлею і отримує послугу з управління побутовими відходами для власних потреб та з якою або від імені якої укладено договір, відповідно до типового договору з індивідуальним споживачем про надання послуги з управління побутовими відходами;
 - договір з колективним споживачем - укладається з юридичною особою, що об'єднує споживачів у будівлі та в їх інтересах укладає договір про надання послуги відповідно до типового договору з колективним споживачем про надання послуги з управління побутовими відходами.
- (109) Абзацом першим пункту 28 Правил № 835 передбачено, що плата за надану послугу з управління побутовими відходами нараховується щомісяця відповідно до умов договору про надання послуги з управління побутовими відходами і тарифів, що формуються відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України порядку згідно з частиною четвертою статті 34 Закону України «Про управління відходами».
- (110) Згідно з абзацом другим пункту 28 Правил № 835, плата виконавцю послуги за індивідуальним договором та договором з індивідуальним споживачем про надання послуги з управління побутовими відходами складається з плати за послугу та плати за абонентське обслуговування, що вносяться споживачем виконавцю послуги щомісяця однією сумою в порядку та розмірах згідно з умовами відповідного договору.
- (111) Відповідно до пункту 29 Правил № 835, у платіжному документі передбачаються графи для зазначення даних про:
- об'єм побутових відходів (окремо для змішаних та роздільно зібраних відходів, включаючи відходи паперу, картону, скла, пластику, деревини, текстилю, металу,

упаковки, біовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, небезпечні відходи у складі побутових, великогабаритних та ремонтних відходів);

- тарифи на надання послуги;
- плату за абонентське обслуговування (за індивідуальним договором та договором з індивідуальним споживачем про надання послуги з управління побутовими відходами);
- суму, що підлягає сплаті.

5. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

(112) КП «Дубноводоканал» листом від 09.07.2025 № 293/01-08 (вх. від 11.07.2025 № 63-01/2927) надало інформацію, що наказом від 14.06.2024 року № 66 «Про впровадження плати за абонентське обслуговування на послуги з управління побутовими відходами» (далі – Наказ № 66) з 01 липня 2024 року встановило плату за абонентське обслуговування (далі – Абонплата) у розрахунку на одного абонента в місяць для споживачів послуг із збирання та перевезення побутових відходів у наступних розмірах:

- за послугу із збирання та перевезення побутових відходів для юридичних осіб 6,00 грн. з ПДВ;
- за послугу із збирання та перевезення побутових відходів для фізичних осіб 6,00 грн. з ПДВ.

(113) Абонплата, встановлена Наказом № 66, застосовується КП «Дубноводоканал» з 01 липня 2024 року.

(114) Розрахунок Абонплати КП «Дубноводоканал» відображено в таблиці 1.

Таблиця 1

№ п/п	Складові плати за абонентське обслуговування	Усього витрат на абонентське обслуговування на рік (т.грн.)			В розрахунку місяць на 1-го абонента		
		Разом	юр.особи	населення	грн.	юр.особи	населення
	Кількість абонентів (о/р)	12 878	728	12 150	12 878	728	12 150
1	Витрати на оплату праці	299,2	26,2	273,0	1,936	2,999	1,872
2	Відрахування на соціальні заходи	65,8	5,8	60,1	0,426	0,660	0,412
3	Амортизаційні відрахування	0,0	0,0	0,0	0,000	0,000	0,000
4	Канцтовари та бланки документів	19,0	1,1	11,2	0,123	0,123	0,077
5	Паливно-мастильні матеріали	15,4	0,9	9,1	0,100	0,100	0,062
6	Інформаційні послуги (інформація для споживачів)	6,0	0,3	3,5	0,039	0,039	0,024
7	Послуги банків з обробки та структурування інформації у платіжних документах населення	159,7		159,7	1,033	0,000	1,095
8	Інформаційні послуги, пов'язані з формуванням електронних реєстрів платежів	45,7		45,7	0, 296	0,000	0,313
9	Обслуговування програмного забезпечення	25,6		25,6	0,166	0,000	0,176
10	Доставка рахунків споживачам	28,9	1,6	17,0	0,187	0,187	0,117
11	Електроенергія		0,00	0,0	0,000	0,000	0,000
12	Опалення	12,2	0,7	7,2	0,079	0,079	0,049

13	Стационарний та мобільний зв'язок	1,4	0,1	0,8	0,009	0,009	0,006
14	Відрахування профкому 0,3% фонду оплати праці	0,9	0,1	0,5	0,006	0,006	0,004
15	Заправка і ремонт катриджів	2,3	0,1	1,4	0,015	0,015	0,009
	Усього витрати виробничої собівартості	682,1	36,8	614,7	4,41	4,22	4,22
	Адміністративні витрати	20,5	1,1	18,4	0,13	0,13	0,13
	Всього витрати повної собівартості	702,6	37,9	633,1	4,55	4,34	4,34
	Прибуток 10%	68,2	3,7	61,5	0,45	0,43	0,43
	Вартість (без ПДВ)	1 473,4	79,6	1 327,8	5,00	4,78	4,78
	ПДВ 20%	294,7	15,9	265,6	1,00	0,96	0,96
	Усього плата за абонентське обслуговування (з ПДВ)	1 768,1	95,5	1 593,3	6,00	5,73	5,73

(115) При встановленні Абонплати, КП «Дубноводоканал» керувалося, зокрема, Постановою № 808 (лист від 09.07.2025 № 293/01-08 (вх. від 11.07.2025 № 63-01/2927)) мовою оригіналу: *плата за абонентське обслуговування не є комунальною послугою і відповідно до законодавства України розмір плати за абонентське обслуговування затверджується внутрішнім наказом по підприємству та визначається виконавцем комунальних послуг за фактичними витратами у розрахунку на 1 абонента/міс і не може перевищувати граничного розміру плати, визначеного відповідно до постанови КМУ від 21.08.2019 № 808 (зі змінами).*

(116) Як вбачається з таблиці 1, КП «Дубноводоканал» до зазначеного розрахунку Абонплати необґрунтовано включило наступні складові та витрати, що призвело до завищення розміру Абонплати:

- «прибуток»;
- «відрахування профкому 0,3% фонду оплати праці».

(117) За поясненнями КП «Дубноводоканал» (лист від 21.08.2025 № 351/01-08 (вх. від 25.08.2025 № 63-01/3584)) мовою оригіналу: *«Надаємо вихідні дані, на підставі яких розраховано витрати на оплату праці, які включені в розрахунок абонплати за послуги зі збирання і вивезення побутових відходів, зокрема:*

2.1. В розрахунок абонплати включаються витрати на оплату праці наступних працівників: контролер - 1 чол., касир та 2 техніки з обліку. Касир і 2 техніки з обліку включаються в розрахунок по коефіцієнту у відповідності до розподілу накладних витрат по видах діяльності.

2.2. В розрахунок абонплати включено лише посадові оклади вище вказаних працівників, без премій і надбавок, надаємо конкретний розрахунок витрат на оплату праці:

- *Контролер - посадовий оклад 12000,00грн. (12000,00грн.х12міс. = 144,0т.грн)*
- *Касир - посадовий оклад 15500,00грн. (15500,00грн. х 12міс. х 0,26813 = 49,9т.грн)*
- *Технік з обліку - посадовий оклад - 15500,00грн. (15500,00грн. х 12міс. х 0,28770 = 53,5т.грн)*
- *Технік з обліку - посадовий оклад - 15000,00грн. (15000,00грн. х 12міс. х 0,28770 = 51,8 т.грн)*

Разом витрати на оплату праці: 144,0 + 49,9 + 53,5 + 51,8 = 299,2т.грн.

(118) *Рентабельність в розрахунку абонплати за послуги з збирання і вивезення побутових відходів встановлено на рівні 10%, так як дана послуга не є комунальною послугою і*

обмеження рентабельності немає.

- (119) В розрахунку плати за абонентське обслуговування споживачів по збиранню і вивезенню побутових відходів включено статтю витрат «Відрахування профкому 0,3% фонду оплати праці» на основі ст. 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», згідно якої роботодавці зобов'язані відраховувати кошти первинним профспілковим організаціям на культурно-масову, фізкультурну і оздоровчу роботу в розмірах, передбачених колективним договором та угодами, але не менше ніж 0,3 відсотка фонду оплати праці з віднесенням цих сум на валові витрати, а також згідно Розділу 7 Колективного договору. Згідно ст. 14 ЗУ №2136 від 15 березня 2022р. «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» дія ст. 44 ЗУ «Про професійні спілки...» призупиняється і роботодавці не зобов'язані відраховувати кошти первинним профспілковим організаціям в розмірах не менше 0,3% ФОП, при цьому законодавством не заборонено проводити такі відрахування.
- (120) Відрахування 0,3% відраховуються профкому за рахунок витрат підприємства від фонду оплати праці усіх працівників підприємства, які всі є членами профспілки і використовуються для здійснення культурно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи.
Кількість членів профспілки КП «Дубноводоканал» - 89 чол.»
- (121) З 1 липня 2024 року КП «Дубноводоканал» почало застосовувати щомісячну плату за абонентське обслуговування для всіх споживачів (абонентів: фізичних та юридичних осіб) послуг з управління побутовими відходами.
- (122) Обґрунтування неправомірності включення вищезазначених складових наведено у відповідних підрозділах нижче.

5.1 Щодо статті витрат «Прибуток»

- (123) Формуючи та встановлюючи Абонплату, Підприємство включило до розрахунку Абонплати статтю витрат «Прибуток» у розмірі 10 % від витрат повної собівартості абонентського обслуговування споживачів комунальних послуг (з управління побутовими відходами), з якими укладено індивідуальні договори про надання цих послуг, що зазначено у таблиці 2.

Таблиця 2

Складова статті витрат «Прибуток» у розрахунку Абонплати	Усього за складовою статті витрат «Прибуток» у розрахунку Абонплати на рік без ПДВ (т.грн.)		
	Разом	юр.особи	населення
Кількість абонентів (о/р)	12 878	728	12 150
Прибуток 10%	68,2	3,7	61,5

- (124) Тобто, як вбачається з Таблиці 2, впродовж року до плати за абонентське обслуговування споживачів за індивідуальними договорами про надання послуг з управління побутовими відходами Підприємством було включено *прибуток*, що загалом за рік становить **68 200 грн без ПДВ**.
- (125) Однак, відповідно до пункту 11 частини першої статті 1 **Закону України «Про житлово-комунальні послуги»**, **плата за абонентське обслуговування – це платіж, який споживач сплачує виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальних послуг або за індивідуальним договором з обслуговуванням**

внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і з постачання та розподілу електричної енергії), **що включає витрати виконавця**, пов'язані з укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), крім випадків, визначених цим Законом, а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води).

- (126) Підпунктом 2 пункту 2 **Постанови № 808** визначено, що плата за абонентське обслуговування (з урахуванням податку на додану вартість), визначена відповідно до **планованих витрат виконавця** (витрат, пов'язаних з укладенням договору про надання комунальної послуги, із здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води), не повинна перевищувати граничного розміру плати за абонентське обслуговування, визначеного відповідно до цієї постанови.
- (127) З огляду на вказані положення законодавства, плата за абонентське обслуговування за своєю правовою та економічною суттю призначена виключно для **відшкодування понесених виконавцем витрат**, визначених у пункті 11 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та підпункту 2 пункту 2 **Постанови № 808**. Вона не є тарифом чи ціною, що включає інвестиційну або прибуткову складову. Отже, включення Підприємством прибутку до плати за абонентське обслуговування дозволяє йому отримати додатковий дохід із платежу, який на конкурентному ринку мав би бути витратним.
- (128) Роз'ясненнями Міністерства розвитку громад та територій України, наданих листом від 14.07.2025 № 17049/8/10-25 (вх. Комітету від 15.07.2025 № 6-07/10462), додатково підтверджено цільовий характер абонентської плати та методологічні засади визначення витрат, зокрема:
- «...на рівні Закону визначено загальний перелік **витрат** за завданнями та функціями, які можуть здійснюватися виконавцем комунальної послуги за рахунок плати за абонентське обслуговування.
- Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про **витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності** визначає **Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» (П(С)БО 16)**, затверджене наказом Мінфіну від 31 грудня 1999 р. № 318».
- (129) Так, пунктом 6 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318, зокрема визначено, що **витратами** звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства.

(130) Таким чином, при складанні розрахунку Абонплати Підприємство **у супереч** положенням пункту 11 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та підпункту 2 пункту 2 Постанови № 808 **включило прибуток**, який за своєю економічною суттю є збільшенням власного капіталу та за наведеним визначенням не є витратою, **у розмірі 10%** від повної собівартості послуг з абонентського обслуговування.

(131) З огляду на вищевикладене, Підприємство протягом досліджуваного періоду **неправомірно включило** до розрахунку Абонплати статтю витрат «Прибуток» на загальну суму без ПДВ **68 200 грн**, що призвело до встановлення економічно необґрунтованого розміру Абонплати, встановленого Наказом № 66 КП «Дубноводоканал».

5.2 Щодо статті витрат «відрахування профкому 0,3 % фонду оплати праці»

(132) Формуючи та встановлюючи Абонплату, Підприємство включало до розрахунку Абонплати витрати на відрахування професійній спілці у розмірах, вказаних у таблиці 3, розрахованих як 0,3 % від розміру фонду оплати праці працівників, задіяних у абонентському обслуговуванні.

Таблиця 3

Складові статей витрат у розрахунку Абонплати	Витрати на оплату праці та на відрахування професійній спілці у розрахунку Абонплати на рік без ПДВ (т.грн.)		
	Разом	юр.особи	населення
Кількість абонентів (о/р)	12 878	728	12 150
Витрати на оплату праці (без ПДВ)	299,2	26,2	273,0
Відрахування профкому 0,3% фонду оплати праці (без ПДВ)	0,9	0,1	0,5

(133) З наведеного у Таблиці 3 випливає, що починаючи з 14.06.2024, Підприємство включало до плати за абонентське обслуговування споживачів за індивідуальними договорами про надання послуги з управління побутовими відходами витрати на відрахування професійній спілці.

(134) Інформація щодо відрахувань профкому 0,3% КП «Дубноводоканал», які включені в складові плати за абонентське обслуговування послуг з управління побутовими відходами за період з червня 2024 року по липень 2025 року, відображена в таблиці 4.

Таблиця 4

№ п/п	Складові плати за абонентське обслуговування	Усього витрат на абонентське обслуговування на рік (т.грн.)			В розрахунку місяць на 1-го абонента		
		Разом	юр.особи	населення	Грн.	юр.особи	населення
1	Відрахування профкому 0,3% фонду оплати праці						
2024 рік							
	Кількість абонентів (о/р)	12 878	728	12 150	12 878	728	12 150
	Червень	39,32	2,22	37,10	0,003	0,003	0,003
	Липень	25,88	1,46	24,42	0,002	0,002	0,002
	Серпень	35,68	2,02	33,66	0,003	0,003	0,003
	Вересень	40,04	2,26	37,78	0,003	0,003	0,003

	Жовтень	43,03	2,43	40,60	0,003	0,003	0,003
	Листопад	39,40	2,23	37,17	0,003	0,003	0,003
	Грудень	49,09	2,78	46,31	0,004	0,004	0,004
	Всього	272,44	15,40	257,04			
2025 рік							
	Кількість абонентів (о/р)	13 326	732	12 594	13 326	732	12 594
	Січень	76,62	4,21	72,41	0,006	0,006	0,006
	Лютий	75,23	4,13	71,10	0,006	0,006	0,006
	Березень	93,36	5,10	88,23	0,007	0,007	0,007
	Квітень	68,07	3,74	64,33	0,005	0,005	0,005
	Травень	89,95	4,94	85,01	0,007	0,007	0,007
	Червень	86,78	4,77	82,01	0,007	0,007	0,007
	Липень	83,27	4,57	78,70	0,006	0,006	0,006
	Всього	573,28	31,49	541,79			

(135) Отже, загальний розмір витрат на відрахування професійній спілці, включених до розрахунку Абонплати для споживачів за індивідуальними договорами про надання послуги з управління побутовими відходами за період з червня 2024 року по липень 2025 року, відображений у таблиці 4 та становить 845,72 грн без ПДВ (272,44+573,28).

(136) Особливості правового регулювання, засади створення, права та гарантії діяльності професійних спілок визначені Законом України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (далі – Закон про професійні спілки).

(137) Статтею 1 Закону про професійні спілки, зокрема визначено:

- *професійна спілка (профспілка)* – добровільна неприбуткова громадська організація, що об'єднує громадян, пов'язаних спільними інтересами за родом їх професійної (трудової) діяльності (навчання);
- *профспілковий орган* – орган, створений згідно із статутом (положенням) профспілки, об'єднання профспілок, через який профспілка здійснює свої повноваження.

(138) Професійні спілки створюються з метою здійснення представництва та захисту трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілки (частина перша статті 2 Закону про професійні спілки).

(139) Відповідно до положень частини першої статті 37 Закону про професійні спілки, профспілкові організації на підприємствах, в установах, організаціях та їх структурних підрозділах представляють інтереси своїх членів і захищають їх трудові, соціально-економічні права та інтереси. Свої повноваження первинні профспілкові організації здійснюють через утворені відповідно до статуту (положення) виборні органи, а в організаціях, де виборні органи не створюються, – через профспілкового представника, уповноваженого згідно із статутом на представництво інтересів членів профспілки, який діє в межах прав, наданих цим Законом та статутом профспілки.

(140) Повноваження виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві, в установі, організації, визначені статтею 37 Закону про професійні спілки стосуються, зокрема питань укладання та контролю виконання колективного договору; запровадження, перегляду та змін норм праці; оплати праці працівників підприємства.

(141) При цьому до повноважень виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві в установі, організації, визначених статтею 37 Закону про професійні

спілки не віднесено виконання функцій, витрати на які мають відшкодовуватись за рахунок плати за абонентське обслуговування.

- (142) Відзначимо, що сама по собі наявність (чи відсутність) виборного органу профспілкової організації у КП «Дубноводоканал» не впливає на необхідність здійснювати функції виконавця комунальних послуг в частині абонентського обслуговування споживачів за індивідуальними договорами про надання цих послуг.
- (143) Водночас, абонентська плата – це платіж, який сплачується тільки споживачами за індивідуальним договором.
- (144) Разом з тим, вибір споживачами моделі врегулювання договірних відносин на користь індивідуального договору з одного боку, та наявність (відсутність) на Підприємстві виборного органу первинної профспілкової організації з іншого боку, – це ніяким чином не пов'язані події, тому, виконання повноважень виборного органу первинної профспілкової організації не має причинно-наслідкових зв'язків з включенням до Абонплати витрат профкому.
- (145) Листом від 25.10.2024 № 19904/25/10-24 (вх. Комітету від 25.10.2024 № 6-07/13588) Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України (актуальна назва на дату надання листа) повідомило Антимонопольний комітет України про наступне:
- «Законом України «Про житлово-комунальні послуги» визначено поняття плати за абонентське обслуговування та умови застосування цього платежу до споживачів комунальних послуг. Таким чином, на рівні Закону визначено загальний перелік витрат за завданнями та функціями, які можуть здійснюватися виконавцем комунальної послуги за рахунок плати за абонентське обслуговування.*
- Отже, плата за абонентське обслуговування розраховується виконавцем комунальної послуги на плановий період (12 місяців), виходячи з його витрат, які, у свою чергу, визначаються з урахуванням завдань та функцій, визначених статтею 1 Закону.*
- Такі витрати виконавця комунальної послуги мають підтверджувати виконання запланованих у планованому періоді завдань (функцій), пов'язаних саме із абонентським обслуговуванням відповідних споживачів.».*
- (146) Отже, відрахування на профспілковий комітет (0,3 % фонду оплати праці) не мають прямого функціонального зв'язку з абонентським обслуговуванням. Перелік цільових дій, визначених статтею 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» для абонентського обслуговування, обмежується такими функціями, як укладення договорів, розподіл обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахування та стягнення плати, обслуговування та заміна вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності), а також виконання інших функцій, безпосередньо пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами. Таким чином, витрати на відрахування профспілковому комітету не відповідають цільовому призначенню плати за абонентське обслуговування і не можуть бути включені до її складу.
- (147) Враховуючи вищевикладене, а також відсутність будь-якого нормативного підтвердження щодо виконання профспілковим комітетом функцій, безпосередньо пов'язаних із абонентським обслуговуванням споживачів, включення цих нецільових витрат до складу абонентської плати суперечить її цільовому призначенню, що може

призвести до встановлення економічно необґрунтованого розміру Абонплати.

- (148) Таким чином, Підприємство неправомірно включило до розрахунку Абонплати витрати на відрахування професійній спілці у розмірі 0,3% фонду оплати праці працівників, задіяних в абонентському обслуговуванні, на загальну суму 845,72 грн без ПДВ, що може спричинити ущемлення інтересів споживачів послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів у досліджуваному періоді.

5.3 Загальний висновок по підрозділам 5.1-5.2

- (149) Отже, за результатом аналізу розрахунку КП «Дубноводоканал» Абонплати встановлено включення Підприємством до плати за абонентське обслуговування (встановленої Підприємством з 14.06.2024 Наказом № 66) **економічно необґрунтованих статей витрат** на загальну суму **без ПДВ 69 045,72 грн**, зокрема:
- витрати по статті «Прибуток» у загальній сумі без ПДВ **68 200 грн**;
 - витрати по статті «відрахування профкому 0,3 % фонду оплати праці» у сумі без ПДВ **845,72 грн.**, з огляду на відсутність законодавчо закріпленої норми та нормативного підтвердження щодо виконання профкомом функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами.
- (150) Вищевказане призвело до **завищеної вартості Абонплати** для споживачів: юридичних та фізичних осіб (населення), з якими укладені індивідуальні договори про надання послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів, **на загальну суму з ПДВ за рік – 82 854,86 грн.**

6. НЕМОЖЛИВІСТЬ ВЧИНЕННЯ КП «ДУБНОВОДОКАНАЛ» ДІЙ ЗА УМОВ ІСНУВАННЯ ЗНАЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ

- (151) Отже, користуючись монопольним становищем, КП «Дубноводоканал» з 1 липня 2024 року визначило плату за абонентське обслуговування, в яку включило витрати, які не передбаченні чиним законодавством України, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які не мають альтернативи отримання послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів, оскільки цю послугу можуть отримати тільки в КП «Дубноводоканал».
- (152) Такі дії КП «Дубноводоканал» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів, адже у такому випадку споживачі цієї послуги могли б відмовитись від послуги КП «Дубноводоканал», яке необґрунтовано визначило плату за абонентське обслуговування при наданні послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів.
- (153) За умов існування значної конкуренції на ринку така поведінка КП «Дубноводоканал» була б неможливою, оскільки, маючи зацікавленість продажу свого товару – послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів, Підприємство вживало б заходи щодо дотримання положень законодавства у сфері послуг з управління побутовими відходами, а також дотримання прав та інтересів

споживачів, які отримують послугу з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів.

- (154) В свою чергу, за наявності значної конкуренції на ринку, споживачі могли б отримувати вищезазначену послугу у іншого суб'єкта господарювання, який дотримується вимог чинного законодавства та не допускає ущемлення законних інтересів споживачів.

7. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ, ЩО МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (155) Згідно з абзацом 2 частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (156) Згідно з пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (157) Частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (158) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (159) Таким чином, дії комунального підприємства «Дубноводоканал», що полягають у встановленні та застосуванні у період з 14 червня 2024 року економічно необґрунтованого розміру плати за абонентське обслуговування споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів у розрахунку на одного абонента на місяць, внаслідок включення до розрахунків плати за абонентське обслуговування необґрунтованих витрат, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 і 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист

економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях комунального підприємства «Дубноводоканал» (*інформація, доступ до якої обмежено*) ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів, що полягають у встановленні та застосуванні з 14 червня 2024 року економічно необґрунтованого розміру плати за абонентське обслуговування споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів у розрахунку на одного абонента на місяць, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. Збирання та аналіз доказів у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції доручити Відділу досліджень і розслідувань в Рівненській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Голова Колегії,
голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ